

l) V nem. slov. slovarju l. 1860 omenja Cigale slov. nem. talianskega besednjaka l. 1858 ter pravi, da je J. Drobnič dokaj slovenskih besedi in prislovic, ki jih je bil nabral dekan J. Alič, z dragocenimi dostavki pomnožil in poslal vredništvu (Vorw. VII). — A. Janežič piše o njem: Rajni — Jožef Drobnič — more se po vsej pravici imenovati jugoslovenski pisatelj, zakaj pisal je enako spretno v slovenskem, kakor v horvaškem narečju . . . Però mu je prav gladko teklo, posebno pa mu je bila humoristična pisava pod palcom. Ves čas svojega življenja se je poganjal za zблиževanje jugoslovenskih narečij. Svojo knjižnico je volil jugoslavenski akademiji. Naj mu bo lahka zemljica (Slov. Glasnik 1861 str. 106)!

D o p i s i.

Z Goriškega. (Dalje in konec.) Na to vprašanje se mi vidita mogoča le dva odgovora: Ali da se nemški učitelji bojé dokazane ministrove energije in da so tedaj Conradov ukaz pustili le na papirji, ali pa, da hoté užé a priori sedanjemu ministru metati polena pod noge, ker se jim vidi premalo prevzet ónih »liberalnih« nazorov, ki so bili za Stremayr-ja jedini merodajni. Naj si bode temu kakor hoče, jaz najdem, da so se naši nemški tovariši jako osmesili z ónim ropotanjem.

In kaj sedaj? — minister užé pové; v državnem zboru je rekel: „ . . . dann werde ich sehen, wie weit die einzelnen Schulen in ihrer Arbeit gekommen sind, und dann werde ich wissen, was ich zu thun habe“. — Poročila o pregledovanji knjižnic leže do 1. julija pri dež. šol. svétih, in potem gredó na Dunaj. Radovedni smo torej na odgovor ministrov.

Vender pa pogršam v ónem ukazu necega važnega dostavka, ki bi bil velike važnosti za naše sedanje čase, ko se užé vsak pisarček, ki jávaline more pravilno zapisati svoje imé, čuti dovólj zmóžnega spisovati knjige šolske mladini. Ta dostavek naj bi zahteval, da se imajo iz šolskih knjižnic izobčiti tudi óne knjige, ki grešé zoper pravilen jezik.

Knjige šolskih knjižnic se dadé pač le zato v roke šolskemu otroku, da se mu razjasni, razširi in spopolni znanje ali šploh pouk, kar ga sliši v šoli iz učiteljevih ust ali ga čita iz šolskih knjig. Ako se pa od učitelja zahteva, da pri pouku pravilno govori, ako se dalje tórgja, da so poučne knjige pisane v pravilnem jeziku, potem práv ne vem, zakaj bi se te zahteve ne raztegnole dosledno tudi na knjige šolskih knjižnic! In ker se užé pri poučnih knjigah sodba gledé jezika ne prepušča posamnemu učitelju, naj se v bodoče tudi pisatelji ali založniki knjig za šolske knjižnice zavežejo predlagati dotične knjige deželnim šolskim oblastvom, katera dadé predložene knjige strokovnjaku pregledat, ter si polagoma napravijo zapisnik vseh knjig odobrenih za šolske knjižnice. Tak zapisnik je pred kakimi desetimi leti izdal naš deželni šolski svét za šolske in učiteljske knjižnice.

Se vé, ako bi se tak ukaz izdal tudi za preteklost, moralo bi se po naših šolskih knjižnicah pometati z metlo za Avgijev hlev, in to ne le po slovenskih, ampak tudi po nemških.

Pri tej priliki bi rad opozoril gg. tovariše, ki so oskrbniki šolskih knjižnic, še na neki nedostatek v našem pripovedovalnem slovstvu.

Ni dolgo, kar je mej slovenskim učiteljstvom opravičeno nevoljo vzbudila povest (»Dora«), koje je spisala neka slovenska pisateljica v »Slovenskih večernicah« družbe sv. Mohora lanskega leta. V tej povesti se — kakor je znano — slika neki »nadučitelj« za ves učiteljski stan tako sramotilno in žaljivo, da nič tacega. Pisateljico je sicer v nekaterih listih (n. pr. v »Popotnik-u« in dr.) doletela zaslužena kazen, vender pa mislim, da bi bil to kazen bolje zaslužil odbor Mohorjeve družbe in pa nekateri slovenski pisatelji, koje »Dorina« pisateljica v svojih spisih le posnemlje líki neka čveteroročna žival.

Bili so časi, da je bil slovenski učitelj po svojem socijalnem staleži res obžalovanja vreden clovek. Malo vzobražen, navzgor podložen, sužen svojim predstojnikom, moral je večkrat sramotilno beračiti svojega pičlega krvavega zaslužka pri naj revnejšem in surovejšem ljudstvu, kakor kak poljski čuváj. Oni žalostni časi niso še popolnoma izginoli iz spomina našemu ljudstvu; »šumostar je komunski hlapec« sem slišal pred kratkim kmetskega bahača nazivljati ljudskega učitelja zarad terjatve njegovih pravic. Omikan clovek — se vé — ne predrzne se več kaj tacega. Pa kaj pravim?! Ali niso nekateri naši pisatelji zna bití omikani! In vender, kde zajemljejo

tako radi snov svojim pripovestim? — Kde neki nego v onej mračnej učiteljskej preteklosti. To jim je národno, to izvorno! — Povest ni mikavna, če nima kacega smešnega prizora, in kdó naj nastopi tú kot »junak«? Kdo neki nego »šumoštar«! — Sramota! — Kaj skrbi tacega pisarja, da je »šumoštrov« naslednik ljudski učitelj, ki je morda nekoliko več hlač raztrgal po šolskih klopeh, kakor ón, kaj ga briga, da neomikan in neodrasel človek, ki dóbi tako knjigo v roke, ne zna abstrahirati resnične sedanjosti od vse drugačne preteklosti, ter da v svojej domisljji iščóć si konkretnega predmeta nehóć naleti na znanega domačega učitelja, ki mu v istem hipu in tudi pozneje ni nič drugega nego óni smeh in zaničevanje vzbujajóć »šumoštar«. — Tacega »šumoštra« — se vé — morala je dóbiti tudi »Dora«, in ker je užé vsa povest prisiljeno osnovana, ni čúda, da je tudi njen »šumoštar« tako drastično naslikan.

In ako dóbi šolski otrok táko-le knjižuro v roke, kako škodljivo more vplivati na njegovo vzgojo in vzobražbo! — Kar je človek, postane le po vzgoji. Vzgoja pa zajemlje svojo prečúdno oblast do človeškega bitja le iz vzgojiteljevega ugleda (avtoritete). Ugled dela učiteljevo besedo otroku sveto, njegovo sodbo odločívno, njegovo pohvalo in grajo čez vse. Brez ugleda je učiteljevo delo Sisifovo delo. Zato pa mora učitelj skrbeti in se truditi, da si ugled ohrani. Ohrani si ga pa pred vsem z naravno dostojnostjo svoje osebnosti. Žal, da to zmeraj ne zavísí le od njega. Le ena sama beseda iz ust hudobnega obrekovalca lahko pahne v očesu otrokovem učitelja z vzvišenega mesta v globino človeških šibkosti. Kaj pa še le, če najde otrok črno na belem in pa še tako gladko in verovno povedano v knjigi, o katerej je — kakor sploh o vsakej — užé a priori prepričan, da le resnico pravi.

Zato pa, dragi tovariši, proč s takimi knjigami! Le tekój iz knjižnic vse »Dore« in »Dorice«! — Slavni odbor Mohorjeve družbe pa naj v bodoče pazi, da ne sprejme ali celó honoruje zopet kake »Dore«. Sicer se mu znamo tudi učitelji po robu postaviti, kar bi ne bilo družbi v korist.

Sklepáje svoj dopis menim, da bi bilo vsekako zeleti, da bi ukaz o pregledovanji šol. knjižnic ne izginol iz pozorišča brez sledú za naše bralno šolsko slovstvo. Izvestno bi mu naj primernejši spominek zapustili z živahnejšo gojitvijo tega dela našega pedagogičnega slovstva, in da do tega v kratkem pridemo, obljubuje nam odbor »Slovenskega učiteljskega društva«, ki je v seji 11. marcija t. l. ukrenol, da bode društvo izdajalo knjižice za šolske knjižnice. In v to Bog pomozí!

Z Dolenjskega. V vsaki civilizirani državi v Evropi ima vsake vrste uradniški stan vpejlano svojo službeno pragmatiko. Ta je temelj, na katerega se sme uradnik opirati, ne boječ se, da se mu sme zgoditi krivica, dokler on izpolnjuje vestno in natanjko dolžnosti svojega stanú. Niti različna politična mnenja zamógo mu odreči pravice utrjene v službeni pragmatiki. Zato mu pa ravno ta daje pogum v boji s življenjem, da se ne spozabi, da ne omaga, da se ne potopí v valovih visocih zemeljskih težav. Potreba, korist in neizogibna dobrota službene pragmatike za uradniški stan uvideva vsak; gorjé onemu, koji bi se upal tej instituciji oporekati! Blagor pa tudi državi, katera ima vpeljano jo, ter je ne skrúni. S tem ima ona na tisoče in tisoče najboljših, sposobniših, najprirednejših, najvestnejših uradnikov več, kakor bi jih drugače imela. Vrh tega sme pa ona ravno zaradi tega mlade in nižje uradnike slabše plačevati, kakor drugače. Samo upanje jim daje, da si zamorejo z natančnim izpolnovanjem dolžnostij svojega stanu boljšo prihodnjost priboriti si. Star pregovor pravi: Upanje je polovica živjenja. Vse nezgode, trpljenja, muke in težave vsak rad pretrpí, samo da mu up v boljšo prihodnjosti síje. Nočem dalje besedovati o potrebi, koristi vpeljave službene pragmatike pri uradniškem stanu; saj faktum sam najbolj resnico govóri, nego še tako natanjko temeljito izpeljana razprava. Ali bi bila pa službena pragmatika, ki je za vse druge uradniške stanove največjega pomena, za učiteljski stan na pravem mestu, da bi se i pri njem vpeljala? Ali bi bila za njega nadalje potrebna in slednjič koristonosna?

Vsaka stvar ima dve strani, svojo dobro in slabo. In ako se hoće čúti resnico, treba je čúti dva glasa. Zato potrudil sem se najprvo najimetniše točke za vpeljavo službene pragmatike navajati, potem pa tudi take, ki so zoper to.

Kadar učiteljski kandidat stopi v živjenje, tedaj začne se njegov boj za obstanek. Treba mu je skrbeti, da znanosti, katere si je pridobil in zraven tega materijalne troske, ki je je z učenjem imel, koristonosno obrestuje. Vsak začetek pa je težaven in ima majhen obseg. Zato mora za daljno, temeljitejo izomiko skrbeti. Ne samo teorija mora se povečati, še bolj pa praksa. Naravno, da bode čez deset in več let njegovo službeno delo vsaj še enkrat tolike istinite vrednosti. Napačno mnenje in ravno tako napačno uravnanje službenih mest je posebno pri nas na

Kranjskem, da se šolske postave ne brigajo nadalje za ljudskega učitelja, ko ima enkrat izpit sposobnosti. Kako naj on pozneje s svetom, se svojimi dohodki dela in ravna, to je njegova skrb. Ali se on nadalje izobražuje ali ne, to je zakonodajstvu do gotove meje vsejedno. To velja ne samo o dobrih lastnostih njegovih, kajti v tem slučaju mu ničesar upati ne da, ampak tudi o slabih lastnostih. Še-le tedaj, ako se posebno zelo zanemarja, ako užé najgrše napake dela, tedaj straši ga §. 53. državne novele z dne 2. maja 1883. l. Niti za pridnost, vestno nadaljno izobraževanje in mu ničesar ne dajo upati, ne za nepovoljno izpolnovanje ni se mu posebno bati. Oboje ima žalostne nasledke. V učiteljskem stanu nahajamo zato napako, da se ta nejednako nadalje izobražuje in lika. Ako ima kateri upanje, da si bode s tem do boljše službe pomagal, mogoče, stori to; drugače pa gleda, da se v tem izvežbuje, *kar mu pristransko zaslužek prinese. Kolikokrat sem slišal, da se je ta ali oni učitelj izrazil, kako se mora truditi pri izpolnovanju dolžnosti orglarske službe, mej tem ko so mu dolžnosti učiteljskega poklica malenkostne. Kakor je s to postransko službo, jednako z vsako drugo. Kaj pomaga, ako ga okrajni šolski nadzornik še tolikokrat nadzira, toliko užé kmalu stori, da za silo izpolnuje dolžnosti, vendar prave gorečnosti, prave pridnosti nij mogoče ne pričakovati ne najti, ker prave ljubezni manjka. Ako mu služba ne donša toliko, kolikor življenje od njega zahteva, ako mu ona boljše prihodnosti za gotovo ne slika, ako mora on deliti svojo delavnost in svoje moči na več strani, tedaj nij mogoče pričakovati, prave ljubezni do poklica samega, ampak on ga mora deliti na obe ali vse opravljajoče poklice.

Poglejmo v uradniški stan! Z največjo natančnostjo, s pridnostjo, kakor se skoraj nikjer drugje ne najde, dela velika večina in izpolnuje dolžnosti svojega stanu. Vse duševne in telesne moči napenja, samo da ne le zadostuje dolžnostim, ampak da se pri višjih izvandrečno sposobnega skaže, dobro vedoč, da ga čaka povišanje. Pri učiteljskem stanu to pomaga jako malo ali nič. Delaj leto za letom še najpridneje, ako imaš nesrečo, da si v oddaljeni vasi ali v kraji, kjer so ljudskejši šoli malo naklonjeni, ničesar ti to ne pomaga. In ako tudi tvoje delo spoznajo, vendar ti i to malo koristi, ker ni boljše službe za oddajanje, s čemur bi ti pomagano bilo. Kadar pa pride koja nadučiteljska služba v nameščenje, takrat vsuje se prosilcev na njo, kakor toče na polje. Vse mogoče privatne prošnje, osebne predstave itd. pri vseh mogočih gospodih podpirajo potem te prošnje.

Tukaj se pokažejo zli nasledki neuravnanja službene pragmatike. Kaj pomaga starejemu prosilcu, ki služi svojih 20 in več let, njegova službena praksa in njegova službena leta! Namesto, da bi se na njega oziralo, posebno tudi zato, ker ima več stroškov za obitelj, za vzgojo otrok itd., se služba najraje podeli družemu, ki je komaj učiteljske zapustil. Kolikokrat se to ravno pri nas na Kranjskem pripeti, povedali bi lahko, toda čemu?

Kdor je jedenkrat tako preziranje občutil, zadobil je rano, ki se mu težko zaceliti dá.

Če se mu je to pa večkrat pripetilo, pač mora vsako veselje do dolžnosti svojega poklica izgubiti, pač ga samo zelodec še sili, da izpolnuje mehanično brez gorečnosti, brez vztrajnosti svoje delo. Velikokrat zgodi se, da se tak učitelj popolnoma spozabi; popred vsega priporočenja vreden, naenkrat ves drugačen postane. Na žalost stanu, v lastno škodo; kajti le redkokdaj more se iz take letargije izkopati se.

Vsem takim žalostnim dogodiljem, v največjo korist dežele in pa učiteljskega stanu, konec storiti, potreba bi bila vpeljava službene pragmatike, kakor je to pri uradnikih. Seveda pri tem morale bi se plače vse drugače razvrstiti. Kajti pri učiteljskem osebju nad 500, ne zadostovalo bi okoli 30 s plačo 600 gld., ako se hoče temu nado pustiti in dati, da pride vsak pridni črez 20 let do te plače. Treba bi bilo v temu slučaju vsaj 100 službenih mest s to plačo in to bi pa dežela ne dala ravno zelo rada. Ko bi se začela uravnovati službena pragmatika, tedaj bi se še le sprevidelo, kako nizko, nejednako in žalostno-slabo plačuje se ljudsko šolsko učiteljstvo. Zato pa ima vsak respekt pred tako nalogo in vsak se je ogiblje, kolikor mogoče.

Naloga naša pa je, da sami začnemo delovati na to, da se vpelje službena pragmatika. Najpriljavneje je to vprašanje pri okrajnih učiteljskih konferencijah najprvo in potem pri prihodnji deželni učiteljski konferenciji na dnevni red in v obravnavo spraviti. Zatorej p. n. učitelji — tovariši ganimo se!

A. L.

Z Dolenjskega. (Izv. dop.) V lanskem zasedanji vis. deželnega zbora kranjskega privolilo se je ljudskim učiteljem na jednorazrednicah funkcijska doklada 30 gld. na leto, ter s tem našim tovarišem pomagalo. Toda užé popred, še bolj in žalostneje so slabe pravne razmere ljudskih učiteljev na večrazrednicah. Mej tem ko imajo kolegi na jednorazrednicah vsaj stanovanje prosto, ter so v največih slučajih organisti-in si s tem obojem zboljšajo eksistenco, so uč-

telji na večrazrednicah navezani edino na plačilo 400 — 500 gld. razun nadučitelja. Pomisliti je treba, da morajo si sami stanovanje oskrbovati, kar pa je dandanes po mestih in trgih na Kranjskem užé drago; da morajo več za obleko samemu sebi kakor tudi svoji obitelji dati, nego v vaseh; da je življenje v tacih krajih zeló drago in slednjič, da nimajo dandanes prav nobenega postranskega zaslužka. V prejšnjih letih imeli so ravno s posebnim poučevanjem itd. mnogo dohodkov, kateri so pa dandanes popolnoma odpadli in tudi več upanja nij, da bi se še kedaj povrnili. Vrh tega so ravno večrazrednice na Kranjskem silo napolnene, tako da ima vsak na teh šolah službojoči poleg večje odgovornosti tudi mnogo več dela.

Komur so v istini najžalostneje materialne razmere ljudskega učiteljstva na večrazrednicah po Kranjskem poznane, pritrdil mi bode, da je to res v največji meri nujne podpore potrebno. Žalibog da je silno težavno vis. deželni zbor zopetno prositi, da bi se i teh usmilil. Pač pa bi se na drug način pomagalo. Navadno ima nadučitelj prosto stanovanje in vrh tega večjo plačo; zakaj bi vsaj drugi in tretji učitelj tudi prostega stanovanja ne imela? Na večrazrednicah imajo vsi jednakega dela. Čemu ima jeden še enkrat toliko plače, drug pa tako malo? Vsi imajo zraven tega jednake troške.

Najbolj pravično bi bilo in učiteljem na večrazrednicah pomagalo bi se zdatno, da bi se jim privolilo prosto stanovanje. Šolska občina naj bi skrb prevzela, da mora drugemu in tretjemu učitelju primerno stanovanje zastoj dajati. Ako tega ne mere, pa naj daje postavno stanarino.

Res bi s tem se krajnim šolskim svétom novo breme naložilo, pomisliti pa gre, da učitelji na večrazrednicah vendar poboljška potrebujejo, ako sploh še živeti morejo. Dežela težko za nje more zdatnega storiti. Edino na ta način mogoča je zdatna pomoč. Dal Bog, da bi se hotela uresničiti!

A. L.

Iz Novomeškega okraja. Šolstvo v našem okraji le po malem napreduje, šolsko obiskovanje se le po malem izboljšuje, ker se šolske zamude le formalno izkazujejo in stariši le formalno opominjajo. Z razširjanjem šol gre počasi, ravno tako z zidanjem šolskih poslopjij. V tej poslednji točki imam vendar to veselo notico, da se bode v Toplicah vendar enkrat zidalo novo šolsko poslopje; kakor sem posnel namreč iz uradnega časnika, oddalo se je meseca junija zidanje po licitaciji. — Tik Novega Mesta v Št. Mihelu bodo vendar šolski otroci zdaj v šolski sobi poduk imeli. Šolo imajo v Št. Mihelu sicer že kacic 20 let in več, a poslopja šolskega niso imeli, otroke so marveč tlačili v sobico kmetske hiše, kjer je le za 8 — 10 otrok prostora. Če je pa od 300 za šolo ugodnih prišlo v šolo kdaj 20, 30, 50 otrok, potlej naj pa č. čitatelj-ugane, kje so imeli prostora.

Letos bodo pa dečke pod streho vzele šolske sestre, ki so v Šmihelu sezidale veliko poslopje za samostansko deklško šolo. —

Konferencija za naš okraj bode letos v Novem Mestu 7. julija. Na dnevnem redu sti poleg navadnih predmetov še ti razpravi: 1. Praktična obravnava nazornega nauka v zvezi s petjem in risanjem. Tvarina: vzpomlad, poletje, jesen in zima. Po žrebu bodo izbrani štirje poročevalci. 2. Posvetovanje o tem, kako bi se izdalo vkupno letno šolsko poročilo za vse šole v okraji.

J.

Iz Krškega. Letošnja okrajna učiteljska konferencija za naš okraj bode 2. avgusta v Krškem. Razen običajnih toček bode na dnevnem redu še sledeče: 1. Šola in dom (govori g. Gabršek), 2. Čebeloreja (govori g. Abram) in 3. Kako bi se šolsko obiskovanje izboljšalo? (To imajo vsi udje konferencije pismeno izdelati.) Da se je poslednja točka postavila na dnevni red, je potrebno; kajti v našem in Novomeskem okraji je naj slabše šolsko obiskovanje na Kranjskem. Če bode le ta razprava fakično izboljšala obiskovanje, to se vé je drugo vprašanje. Ali škodovala gotovo ne bode.

»Pedagogiško društvo« še ni pri nas ustanovljeno. Slavna vlada se je bila nekoliko spodtaknila nad predloženimi pravili, češ, da v njih ni določeno število odbornikov. Osnovni odbor je pa z nova poslal sl. vladi pravila s potrebnim pojasnilom. Namen bode novemu društvu osobito delovanje na pedagogijsko-književnem polji. —

Iz oporoke pokojnega bogatina in šolskega prijatelja Martina Hočevarja naj poročam, da ni zapustil denarnih svot za šolo: v Kostanjevici in v Mokronogu. — 6000 gld. dobí ena ali druga teh šol za zidanje šolskega poslopja. Odločila bode to vdova pokojnega šolskega prijatelja po zaslišanji šolskih gospodk. Naj verjetneje je, da bode gospá vdova to svoto naklonila Kostanjeviškemu mestu, ki nima še svojega šolskega poslopja in samo dvorazrednico. Ali stoji v oporoki tudi ta pogoj, da se zida čveterorazrednica, ni mi znano. Pogoj, da se v tej šoli vpelje po prijeti dobroti

nemščina kot obligatni predmet, bode lahko vzprejeti, ko že postave recte ukazi to zahtevajo od vsake četverorazrednice. Nekoliko težje bode meščanski šoli v Krškem, ki je vzprejela od pokojnega svojega ustanovitelja 30.000 gld. papirne rente (vredne okoli 24.000 gld.) za štipendije, izpolnovati za vse prihodnje čase pogoji, da mora šola nemška ostati; kajti težko je dobiti učencev iz sosednjih slovenskih šol, ki bi bili dovolj sposobni nemščine. Iz omenjenega volila bode se bajè napravilo 12 ustanov po 70 — 80 gld. na leto. Prednost bodo imeli učenci iz Krškega okrajnega glavarstva. Dokler bo vdova živeła, oddajala jih bo ona. Vsaj sta ta blaga dobrotnika že skozi 5 — 6 let na enak način to šolo podpirala. L.

Iz Krškega. (Zahvala.) Povodom prelepe veselice, katero je priredilo tukajšnje »bralno društvo« dne 6. junija t. l. na vrtu g. Gregoriča na korist revnim šolarjem ljudske šole, prejelo je podpisano šolsko vodstvo lepo vsoto čistega dohodka 39 gld. 32 kr., za kar se v imenu revne šolske mladine najprejrdneje zahvaljuje vsem blagodušnim dobrotnikom, sosebno pa p. n. sodelavcem za krepko podporo

voditeljstvo ljudske šole v Krškem, v 12. dan junija 1886. l.

Fr. Gabršek,

šolski voditelj.

Izpod Gromade. 21. junija. — Nijso še daleč tisti časi, ko se je učiteljstvo Logaškega okraja zbog premajhnih in neprimernih šolskih prostorov zbiralo k uradnim učiteljskim konferencijam v zasebnih prostorih ter pod ptujo streho povzdigovalo glas v korist šolstva in sejalo seme, katero bode prej ali slej tudi sad obrodiło. — Letos pa — čast Gorenjelogaščanom — nijsmo stikali po ptujih hišah, temveč zbrali smo se v 9. dan t. m. v prijazni, za tretji razred odločeni sobi Gorenjelogaške šole polnoštevilno k okrajni učiteljski konferenciji, katero je ob 9. uri dopoldne s prijaznim pozdravom otvoril naš c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Fr. Gerkmann. Namestnikom si je izbral Planinskega nadučitelja gosp. J. Bénédek-a, a zapisnikovala sta gosp. Iv. Vogeltnik in gospdč. K. Gallè. Priobčevaje znane ministerijalne ukaze govoreče o anoncah, nalezljivih boleznih, desinfeciranji šolskih prostorov, pomočnih knjigah, reviziji šolske knjižnice, kvadriranih in poprečno načrtanih zvezkih, prodajanji šolskih knjig i. t. d., oménja tudi prememb pri učiteljskem osebji v tekočem letu ter čestita dotičnikom. Iz običajnih pa mnogokrat jako potrebnih opazk naj omenim sledeče: Bere naj se nikar prehitro, temveč tako, kakor se razločno govori. Samoglasniki naj se pravilno naglašajo, lokalizmi — n. pr. »ga naej«, »ana«, »dvaej« i. t. d. — s pravimi izrazi nadomestujejo ter tudi predlog »v« — n. pr. »v šolo grem«, ne »ve šolo grem« — rabi in izgovarja tako, kakor veleva slovnica. Gleda naj se osobito na to, da otroci znajo vse, kar se učé, tudi z lastnimi besedami povedati, ker to je pri jezikovnem nauku glavna stvar, ne pa suha pravila, katera se tu pa tam še vedno preveč gojé. Števili naj se mnogo na pamet pa tudi pismeno, a ne s prevelikimi števili in s takimi rečmi, katere otroci komaj po imenu poznajo. Naloge naj bodo primerno lahke in pa iz domačega življenja. Za predpise pri lepšiji naj se izbirajo primerne besede in stavki, in sicer tako, da se postopa od lahkega do težjega ter se vse to tudi marljivo pregleduje in popravlja. Piše naj se pogosto pa počasi in čedno. Telovadba se na nekaterih šolah popolnoma zauemarja, a to nij prav, kajti tudi to je zapovedan predmet. Dasiravno skoro vse šole Logaškega okraja potrebnih telovadišč pogrešajo, se nekaj vender tudi o tej zadevi lahko povsod stori. Pri poučevanji v realijah je bolje, da se mladina manj učí, pa to, kar se učí, naj dobro razumi.

Ker so tukajšnje šole s pomočnimi knjigami še jako slabo oskrbljene, naj vsak šolski voditelj dela na to, da se pri sestavljanji proračuna vzprejme primeren znesek tudi v ta namen. Če bi kak neveden krajni šolski svét ne hotel tega ali tudi znabiti kacega potrebnega zneska dovoliti, naj se voditelj obrne pismeno na okrajni šolski svét in pomoglo se mu bode. Dopisuje naj se višim gosposkam dostojno in pravočasno. Učitelji naj bodo nadučiteljem udani, ter naj se vadijo tudi v uradni korespondenciji. Na večrazrednih šolah naj se ne pozabi na mesečna zborovanja in spisovanje dotičnih zapisnikov. Dopusti naj se ne zahtevajo pa tudi ne dovoljujejo brez tehtnih uzrokov. Šolske postave naj se marljivo bero. Želja gledé števila in kakovosti knjig ubožnim otrokom naj se kmalu v začetka leta naznanja gosp. okr. nadzorniku.

O točki »Kakove lastnosti naj ima učitelj, da more svoj poklic vsestransko in uspešno izvrševati?« je poročal gosp. Repič. Učitelj naj bode poleg primerne telesne postave tudi dovolj izobražen; naj ima dober vid in posluš, angeljsko potrpežljivost, veselje do poklica i. t. d. Živí naj se svojimi 400 ali 500 bori svojemu stanu primerno ter varuje in boji naj se dolgov, kajti dolg je pošast, katera ubozemu »Naboretu« še bolj užé itak ne baš z rozicami postlano življenje grení. — Obstoječe določbe gledé gojitve zdravja na ljudskih šolah je pregledno in obsirno razpravljal mesto po žrebu določene gospice pl. Lipold gosp. Vogeltnik. Priporočal je mej dru-

gim tudi to, da naj se ljudska šola bori z vsemi silami proti škodljivemu tobaku in tisti peklen-ski pijači — žganji.

O opazovanju pridobljenem pri reviziji šol. knjižnic je poprijel gosp. nadzornik sam besedo ter nam priporočil, da naj se za šolske knjižnice naročajo v prvej vrsti le take knjige, katere so v otroškem duhu pisane in katere pridobljene vednosti popolnujejo in mladino vsestransko poučuj-ejo. Omenja tudi zapisnik za šolsko knjižnico primernih knjig, katerega bode baje deželni šol-ski svet izdal. Čule so se o tem predmetu še razne želje in nasvėti, kateri se bodo več ali manj obistinili, kakor bode pač potreba nanesla.

V stalni odbor in knjižnične komisije so bili dosedajni udje z vsklikom zopet voljeni. Gosp. Ribnikarju, načelniku knjižničnega odbora se je votirala zahvala za uzorno vzdrževanje knjiž-nice s tem, da se je ves zbor vzdignil s sedežev.

Ker se gledé opisa Logaškega okraja v teku jednega leta razen tega, da sta gg. Lev-s-tek in Novak priredila ličen zemljevid, radi raznih neprilik nij nič zgodilo, stavi g. B é-n-e-d-e-k sledeči samostalni nasvèt: V dnevni red prihoduje okraj. učiteljske konferencije naj se sprejme točka, vsled katere naj bi vsak učitelj ali učiteljica opisal svoj šolski kraj v zemljepisnem in zgodovinskem obziru ter vpletel v ta spis, kolikor je mogoče národnih pripovedek in pesmic do-tičnega kraja.

K sklepu se gosp. nadzornik s primernimi besedami zahvali vsem zborujočim za marljivo udeležbo in pravo parlamentarično vedenje ter zakliče trikratni »slava« in »živio« našemu mi-lemu vladarju, kar mu zbor navdušeno pritrdi in zapoje stojé prvi in zadnji odstavek cesarske pesmi. Konečno naj bode še omenjeno, da užé več let sem nijsmo bili tako srečni, da bi se bili polnoštevilno sešli, kakor letos in da je zborovanje sè svojo navzočnostjo počastil tudi gosp. c. k. okrajni glavar grof P a c e.

Po duševnem delovanju smo se po starej navadi sešli v Strojarskejev gostilni pri čaši ruj-nega vinca, kjer smo še marsikako uganili, dokler nij prišel ločitve čas, kateri nas je razpršil na vse strani svetá.

— k.

Iz Postojine. — Letošnja okrajna učiteljska konferencija za Postojinski okraj bode v 7. dan julija t. l. ob 10. uri dopoludne v Postojini s sledečim vspešnim: 1. Nagovor predsednikov in imenovanje namestnika. 2. Volitev dveh zapisnikarjev. 3. Priobčilo nadzornikovo. 4. »Sloga jači, nesloga tlači« — ta zlati izrek naj je glavno vodilo vsega učiteljevega delovanja. (Po-roča gosp. Fran Mercina.) 5. Prava metoda in dobra disciplina je vspešnega poučevanja najple-menitejša rastlina. (Poroča gosp. Josip Rustija.) 6. Razgovor o opisu Postojinskega okraja. 7. Poročilo o okrajni učiteljski knjižnici. 8. Volitev novega knjižničnega in stalnega odbora. 9. Samostojni nasvėti, kateri pa naj se stalnemu odboru vsaj tri dni pred zborovanjem naznanijo.

mn.

Iz Peč. Tukajšnji župnik, gosp. Jos. Preša, podaril je našej novo ustanovljenjej šoli to šolsko leto znatno število knjig raznega obsega in več učil za uboge učence, a slavno društvo »Národna Šola« poslala nam je za mal znesek bralno skrinjico (crke) in obilo šolskega blaga; sledujoč pa nam je še c. k. okr. šols. nadzornik gosp. Andr. Žumer blagovoljno naklonil po »Nar. Šoli« precejšnje število zvezkov. Imam prijetno dolžnost, da se tem p. n. dobrotnikom v imenu šolske mladine in v imenu vse šolske občine prisrčno zahvaljujem.

Janko Nep. Jeglič,

učitelj in predsednik kraj. šola. svétu.

Z Gorenjskega, meseca junija. Pred nedavnim potrdili so naš presvitli cesar zakon skle-njen po našem deželnem zboru, po katerem dobé učitelji jednorazrednih šol opravilno doklade. S tem je storjen prvi korak v zboljšanje našega materijelnega stanja. Res je, —da je pomoč dohi-tela le naše jednorazredničarje, da torej velika večina kranjskih učiteljev še ni ničesa dosegla, a zavest, da smo dosegli nekaj, daje nam pogum, da tudi letos z združenimi močmi poprosimo to-liko potrebne pomoči. Dve točki naj obsegajo letos naše prošnje: prva je zboljšanje učiteljskih plač na čveterorazrednih šolah, a druga: kvinkvenije naj se odmerijo po dotični plači, katero uč-itelj uživa.

Gledé prve točke naj omenim le, da je skoraj povsod določeno, da uživa drugi učitelj na čveterorazrednej ljudskej šoli enako plačo z nadučiteljem; le-ta ima le postavno opravilno doklado in pa stanovanje več od onega. — Čveterorazrednice so večinoma po mestih, kjer je življenje ve-liko dražje, nego na deželi. Uprav neverjetno pa se mi zdi, kako bi mogel ondu učitelj v smislu §. 55. državne šolske postave s 14. maja 1869. l. živeti in poleg tega celó svojo družino ži-viti primerno okolnostim dotičnega kraja. Stanovanje veljá v mestu najmanj 50—60 gld. na leto.

Ako te vsoto odštejemo od letne plače 500 gld. — toliko ima navadno drugi učitelj — ostane mu v najboljšem slučaju, 450 gld., torej primeroma toliko, kolikor bo imel sedaj vsak jednorazredničar, ki ima poleg tega še prosto stanovanje!

Gledé petletnic veljá eno in isto! Mej našimi plačami ni bistvenega razločka, med kvin-kvenijami pa nikakoršnega! Dobra učitelja bi utegnili na četvorazrednico vezati to, da mu bo s kvin-kvenijami stanje nekoliko boljše, ako bi bile uravnane po dotični plači; ker pa sedaj tega upati ne more, pomaga si slehern raje na kako jednorazrednico, kjer se mu sedaj itak obeta boljša eksistenca, nego na večrazrednici v mestu. Marsikaj bi se še dalo v podkrepljenje te prošnje navesti, a opustiti hočem to na tem mestu, kajti prepričan sem, da gospodje sodruđniki itak pre-dobro vedó, kaj nas boli in česa nam je treba. Želim le, da letos ne izostane noben okraj s svojo prošnjo. Národna večina našega deželnega zbora bode po možnosti rada ustregla našim težnjam.

Ker se nam je učiteljem vsestransko boriti za naš materijelni obstanek, dobro je, da se tudi vsestransko naperjamo, pridobiti si vsakovrstnih benifikacij. — Slehern izmej nas mora večkrat na leto v mesto, ali sploh kam drugam, kamor ga ravno vlečejo opravki. Vožnja po železnici pa je zeló draga, in le malo je učiteljev, ki se vozijo za znižano ceno. — Na južni železnici je pač ta navada, da učitelji svoje prošnje po štacijskih načelnikih vlagajo na generalno direkcijo na Dunaji, ter jih istim potom dobivajo razrešene nazaj. Učitelji nimajo nikakoršnih stroškov za ekspedicijo, pač pa uživajo sem ter tja celó prosto vožnjo. Drugače je to pri državni železnici. Le-tu je treba prošnjo poslati po pošti na Dunaj in pridejati jej tudi frankovano kuverto za re-turniranje certifikatov. V najugodnejem slučaju ima slehern s tem 10 kr. stroškov, kar za enkrat sicer nij veliko, a čez leto in dan pa vender nanese 1 gld. 20 kr., ako vsak mesec prosimo za to benifikacijo. Ker pa nadalje c. kr. generalna direkcija zahteva, da prošnjo potrdi in podpiše predpostavljeno šolsko oblastvo, to je c. kr. okrajni šolski svét, imajo o tem sitnosti gospodje uradniki, a oni prisilci, ki niso ravno blizu okrajnega glavarstva nove stroške s tem, da morajo pošiljati prošnje v potrdilo c. kr. okr. šol. svétu.

Ker nam slavna c. kr. generalna direkcija državnih železnic nikakor ne odreka polovične vožnje, bi nam morda celó dovolila »legitimacije« za polovično vožnjo, kakoršne imajo državni uradniki, aki bi vsi učitelji, kateri se vozijo po državni železnici — torej iz okrajev »Ljubljanska okolica, Kranj, Radovljica — pri letošnjih okrajnih konferencijah po končanem dnevnem redu sestavili in podpisali prošnjo na c. kr. gen. direkcijo državnih železnic, da nam zbog prej navedenih vzrokov nakloni legitimacije«, kakoršne imajo državni uradniki, ali pa, da pooblasti c. kr. okrajna glavarstva izdajati nam certifikate, kakoršne dobivamo sedaj, ne da bi morali za nje pri c. kr. generalnej direkciji na Dunaji posebej prositi. Vsakako smemo upati povoljnega uspeha, ako te naše prošnje priporočé tudi gospodje okrajni glavarji, kot predsedniki c. kr. okrajnih šolskih svétov. — Poskusiti je treba, vsaj škodovati kaj takega ne more. — j —

Iz kranjskega okraja na Gorenjskem. Učiteljsko zborovanje Loško-Tržiško-kranjskega okraja, bode v saboto v 10. dan julija t. l. sè sledečim sporedom: 1. Predsednikov ogovor. 2. Volitev dveh zapisnikarjev. 3. Poročilo g. okrajnega nadzornika. 4. Razprava: a) številjenje v prvem razredu; b) L ali V. 5. Poročilo knjižničnega oddelka. 6. Volitev novega knjižničnega odbora. 7. Volitev treh udov v stalni odbor. 8. Volitev zastopnika učiteljev v c. k. okrajni šolski svét. 9. Posamezni nasveti. (Nasvétu za nakup knjig v okrajno učiteljsko knjižnico se morajo vsaj 3 dni pred zborovanjem pismeno vložiti.)

Z Dobrove. (Poziv.) Blíza se čas, ob katerem bode 25 let preteklo, ko bili so sledeči gospodje sobratje in sodruđniki na šolskem polji svoje pripravniške študije dovršili ter bili kot ljudski učitelji imenovani in na jim odločena mesta dekretirani ter se sedaj kot taki še trudijo v potu svojega obraza za izobrazbo mladine in svoj vsakdanji kruh po teh-le krajih: Barle Ivan, učitelj v Podzemlji; Fabijančič France, učitelj v Bučki; Francelj Štefan, učitelj v Studenem; Gantar Ivan, nadučitelj v Studencu; Gostiša Jakob, učitelj v Ajdovici; Kimovec Jarnej, nadučitelj v Loškem Potoku; Klinar France, učitelj pri sv. Vidu poleg Cirknice; Pleško Ivan, učitelj v Idriji; Praprotnik France, učitelj v Preski in pa podpisani kot nadučitelj tukaj na Dobrovi.

Vsi ti trudimo se užé od l. 1861, torej 25. leto, v težavnem, a imenitnem učiteljskem poklicu vsak po svojih močeh na raznih krajih mile domovine. Ker nam mili Bog upno dá dočakati vsakemu posebej in vsem skupaj 25. leto našega trudapolnega in težavnega delovanja na šolskem polji, in ker ves ta čas še nobenkoli vsi skupaj zbrani bili nismo, zberimo se letos mej velikimi šolskimi počitnicami kje v bližini bele Ljubljane, morda tukaj na lepi in prijazni Dobrovi,

da obhajamo na primeren in pošten način svojo 25. letnico aktivnega službovanja našega. Pri tej priliki zahvalili bi se pred vsem milemu Bogu za pomoč njegovo, s katero nas je skoz celo četrto stoletja v težavnem poklicu našem na vse strani podpiral. Spomnili bi se pa tudi naših umrlih sobratov, kateri bili so z nami vred leta 1861. učiteljsko pripravnico dovršili, se z nami vred na šolskem polji trudili, a jih je neizproslija smrt v teku časa izmed naše srede pobrala.

Upam torej, mili gospodje sobratje, da bodele temu pozivu, kateremu povod bil je navšet vrliga gosp. Ivan-a Barleta, pritrđiti izvolili. Prosim Vas, preudarite to zadevo ter mi izvolite kmalu svoje mnenje povedati, da se potem na željo večine določi čas in spored 25letnemu praznovanju našega trudapolnega delovanja v učiteljskem stanu. Ako izvolite lepo Dobrovo za obhajanje naše petindvajsetletnice, poskrbelo bode se tukaj za pošteno in nepredrago postrežbo. — Čas, kraj in spored bratovske zabavi, kakor bode to večina določila, objavil bode se pozneje v »Učit. Tovarišu« in »Novicah«.

M. Rant.

Iz Ljubljane. Učiteljska konferencija mestnega okraja Ljubljanskega je bila v četrtek v 17. dan preteč. meseca v mestni dvorani. Predsedoval ji je c. k. okrajni šolski nadzornik in ravnatelj c. k. učiteljske gospod Blaž Hrovath, kateri je zbrane (učitelstvo mestnih šol, profesorje in učiteljstvo c. k. učiteljske in vadnic i. dr.) prijazno ogovoril, ter se tudi častno spominjal umrlega c. k. okrajnega šolskega nadzornika gospoda profesorja Leopolda viteza Gariboldi-ja, kateremu v spomin in spoštovanje je ves zbor vstal. Zapisnikarjem sta bila izvoljena gospodična Alojzija Bauer, učiteljica in voditeljica nemški dekliški ljudski šoli in gospod Božidar Valenta, učitelj in voditelj nemški deški ljudski šoli. Predsednikov namestnik je bil imenovan gospod Leopold Belar, nadučitelj in voditelj II. mestni deški ljudski šoli. — Potem gosp. predsednik poroča o svojem opazovanji pri nadzorovanji, ter priporoča, da naj se natančno spisujejo šolski zapisniki, da naj bodo šolski zvezki čedni, učenci redni in snažni, učitelji naj poučujejo točno in uspešno, da se učenci vadijo samostojni delovati, da naj se ozira na vkupnost učencev. Bere naj se glasno in s primernim naglasom. Pri pripovedovanji naučenih vaj na pamet naj učenci ne govoré preglasno. Nemški jezik naj se poučuje bolj po primernih vajah in tako, da se učenci vadijo nemški govoriti tudi pri drugih predmetih. Računske naloge naj izdelujejo vsi učenci, ne le posamezni. Pisati naj se učenci vadijo tako, da vsako besedo pišejo z enim potegljajem. Pri risanji naj učenci ne obračajo risank poljubno i. t. d.

Na vrsto pride druga točka, namreč poročilo o načrtu za »Prvo nemško slovnico. Gospod A. Žumer obširno poroča, kaj in koliko je do zdaj delovala enketa, ki naj bi preskrbovala slovenske učne knjige za mestne ljudske šole, ter bere in razlaga podroben načrt za »Prvo nemško slovnico in berilo za slovenske ljudske šole.«

Gosp. prof. Wilh. Linhart v daljnem govoru nasprotuje gosp. poročevalcu rekši, da on nikakor ne uvidi namere in pospeha te enkete, in jej tudi ne zaupa, da bi kaj spretnega izdala, ter kaže na Žumrov-Razingerjev »Slovensko - nemški Abecednik,« ki je poln slovniških in pravopisnih napak tako, da se čudi, kako je mogoče, da se je taka knjiga šolski oblasti v potrjenje predložila i. t. d. — Gosp. predsednik gosp. govornika zavrne, da naj ne sega v osebstva in oblastva. — A. Praprotnik pravi, da ima današnja konferencija na dnevnem redu posvetovanje o načrtu za »Prvo nemško slovnico,« ne pa ocene o Žumer-Razingerjevem »Slovensko - nemškem Abecedniku,« kateri se po novem učnem načrtu ne bode dalje rabil v mestnih šolah. Gosp. govornik pri tej oceni ni bil tedaj pri stvari. — Gosp. prof. Linhart odgovarja in dokazuje, da je bil popolnoma pri stvari, ko je kazal pogrške, kateri naj bi se ne nahajali v novi knjigi. — Vadniška učiteljica gospá Jul. Suppantšitsch vpraša in govori tudi nekaj o sestavi načrta »Prvi nemški slovnici,« kar pa ji gosp. poročevalec temeljito pojasni. — Za tem odločile so se za prihodnje šolsko leto šolske knjige, ki bodo največ tiste kakor do zdaj. — Potem poroča gosp. Fr. Kokalj, kot predsednik knjižničnega odbora, o okrajni knjižnici, katera šteje užé 371 knjig. Dohodkov je bilo 30 gld. 45 kr., troškov pa 30 gld. 4 kr. Pregledovalcem računov izvolita se gosp. Fr. Gerkman in Val. Kummer. Knjižnični in stalni odbor pa ostaneta prejšnja.

Gosp. A. Žumer nasvêtuje: 1. naj se pri mestnih ljudskih šolah ustanovi nova služba pomožnega učitelja; 2. naj se pri obrtniški pripraviljavni šoli uredi hoja v šolo. Oba nasvêta se enoglasno vzprejmeta. Gosp. predsednik zaključí zborovanje s trikratnim klicem »Hoch« in »Slava« Njih. Veličanstvu, presv. cesarju. Gosp. Leop. Belar se gosp. predsedniku zahvaljuje, da je tako oprezno vodil zborovanje.

— Šolsko leto na Ljubljanski gimnaziji se bode završilo v 9. dan julija t. l. Zrelostne preizkušnje se pričnó v 10. dan julija t. l. Vzprejemne preizkušnje za I. razred bodo v 15. in 16. dan julija t. l.

— Zahvala. Slavna kranjska hranilnica je tudi letos I. mestni 5razr. deški ljudski šoli za podporo ubogim učencem blagovolila podeliti 150 gld. in za podporo rokodelčicem v obrtnijski pripravljavni šoli 50 gld. Za ta veledušni dar se pristrčno zahvaljuje

voditeljstvo

L. mestne 5razr. deške ljudske šole
v Ljubljani.

Popravki. V št. 12. naj se v Knjigi Slovénski str. 180 v 3. odstavku bere: Slo-
vencem poslalil se je Vraz nam. postavil; str. 182 v 4. vrsti od spodej: šta nam. šla; str. 183
v 2. oddelku: kar poje August Senoa nam. Šlasa.

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na enorazredni šoli v Šent-Kocijanu s 450 gld. letne plače in s
stanovanjem (z začetkom šolskega leta 1886/87) za trdno, ali začasno. Prošnje do 10. julija t. l.
pri c. k. okrajnem šolskem svétu za Ljubljansko okolico. — Na trirazredni ljudski šoli v Semiču
nadučiteljeva služba s 600 gld. letne plače, z opravilno doklado 75 gld. in s stanovanjem (z
začetkom prih. šolskega leta). Ako boe nadučitelj tudi orglavec, imel boe za to službo tudi še
150 gld. plačila na leto. Prošnje do 15. julija t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Črnomlji.
— Na enorazredni ljudski šoli na Breznici s 450 gld. letne plače in s stanovanjem. Prošnje
do 20. jul. t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svétu v Radovljici. Na enorazredni ljudski šoli v
Krašnji. (Glej uradni razpis spodaj!)

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. Za trdno so imenovani g. g.: Anton Skala, učitelj v Vrbovem, nad-
učiteljem v Vremah, Fran Jurman, učitelj v Nemški Loki, učiteljem v Dol (Šent-Janž),
Fran Juvanec, učitelj v Dobropolji, H. učiteljem v Velikih Laščah.

Št. 328.

okr. š. sv.

Razpis učiteljske službe.

S 1. dnevom meseca avgusta t. l. izpraznjena boe učiteljska služba na enorazredni ljudski
šoli v Krašnji s postavno odmerjenimi dohodki, in se boe oddala stalno, ali začasno. Prosilci
ali prosilke naj svoje prošnje postavim potom vlagajo do 15. julija t. l. pri podpisnem šol-
skem svétu.

C. kr. okr. šol. svét v Kameniku v 12. dan junija 1886.

Vabilo k naročbi za drugo polovico 1886. leta.

Z današnjim listom „Učiteljski Tovariš“ začénja drugo polo-
vico svojega šestindvajsetega leta.

Pristrčno se zahvaljujemo vsem svojim p. n. g. g. zvestim prijateljem
in domoljubom, ki naš list podpirajo z naročevanjem in s pridnim do-
pisovanjem, ter jih lepo prosimo, naj nam bodo še dalje zvesti, pri-
jazni in naklonjeni.

Vse p. n. g. g. poluletne naročnike pa uljudno prosimo, da bi nam
blagovolili poslati naročnino za drugo polovico tega leta za naš list. Tudi
tiste p. n. g. g. naročnike, ki so še za pretekli čas kaj dolžni naročnine in
so nam jo obljubili, najuljudneje prosimo, da bi nam jo zdaj doposlali, ker
tudi naš list kakor drug „brez podpore kaj ne zmoe“.

Uredništvo in založništvo.